

Nr 205.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; given Stockholms slott den 8 mars 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt.

Härigenom förordnas, att 3, 8, 10, 11 och 14 §§ förordningen den 25 maj 1941 om varuskatt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

3 §.

1. Skatten utgår — — — bedriva rörelsen.

2. Varans beskattningsvärde är lika med det pris, som den skattskyldige i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare eller, i fall där försäljning till detaljhandlare icke bedrivs, det pris, som den skattskyldige kan antagas hava betingat sig, därest sådan försäljning skett. I in- tetdera fallet skall varuskatten inberäknas i priset.

För vara, som införes till riket för att saluhållas efter omformning eller omarbetning eller efter anbringande i särskild förpackning eller eljest för att användas vid tillverkning i förvärvssyfte av annan vara, är dock beskatt- ningsvärdet lika med varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen, med tillägg av den å varan belöpande tullen. Enligt samma grund beräknas beskattningsvärdet för vara, som införes till riket för annat ändamål än för- säljning eller användning i förvärvssyfte.

Det ankommer på kontrollstyrelsen samt, beträffande vara som införes till riket, generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt att meddela närmare anvisningar rörande tillämpningen av i detta moment givna stad- ganden.

8 §.

1. Vid införsel till riket av skattepliktig vara skall den skattskyldige, där ej annat nedan stadgas, i samband med tulltaxeringen av varan till tullmyn- digheten i införselorten i två exemplar avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION angående varans beskattningsvärde.

2. Deklaration erfordras icke beträffande sådan skattepliktig vara, som avses i 3 § 2 mom. andra stycket. Beträffande sådan vara skall den skatt- skyldige i stället till tullmyndigheten i införselorten avlämna skriftlig för- säkran i två exemplar rörande ändamålet med införseln.

3. Skatt, som enligt avgiven deklARATION eller enligt av tullmyndigheten verkställd uträkning belöper å införd vara, skall erläggas till tullverket sam- tidigt med tullen. Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsan-

¹ Senaste lydelse av 11 och 14 §§ se 1943: 329.

stånd, ställande av säkerhet samt påföljd för fördröjd eller utebliven betalning skall äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

4. Deklaration eller försäkran, varom ovan förmäles, skall slutligen granskas av kontrollstyrelsen och skall för sådant ändamål det ena exemplaret av handlingen av tullmyndigheten översändas till kontrollstyrelsen.

Befinnes vid granskningen att skatt påförts med för lågt belopp, skall kontrollstyrelsen påföra den skattskyldige felande skatt samt bestämma och meddela den skattskyldige tid, inom vilken sådan skatt skall erläggas.

Vad i 4 § 2—6 mom. samt 7 § 2 och 4 mom. är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skattskyldig, som avses i detta moment.

5. För vara, som införts till riket men sedermera utförts ur riket eller till svensk frihamn, må åtnjutas restitution av skatt i den ordning och omfattning, Kungl. Maj:t bestämmer.

Skatt utgår icke för vara, som införes under sådana omständigheter, att tullfrihet för densamma åtnjutes. Dock föreligger skattskyldighet vid återinförsel av vara, för vilken skatt icke erlagts eller för vilken erlagd skatt restituerats.

6. Formulär till deklaration och försäkran, varom ovan förmäles, fastställas av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt.

10 §.

Kontrollstyrelsen må vid vite förelägga skattskyldig att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter.

11 §.

Om ansvar i vissa fall för den, som i deklaration eller försäkran lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

14 §.

Av rörelseidkare begången förseelse, som i 9 § avses, åtalas vid allmän underrätt i den ort, där rörelsen bedrives.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1946.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars
1946.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om *vissa ändringar i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt* samt anför därvid följande.

Frågan om en allmän översyn av förordningen om varuskatt är för närvarande aktuell och vissa förberedande undersökningar härom pågå inom kontrollstyrelsen. Utan avvaktan på resultatet av dessa undersökningar torde jag emellertid redan nu få anmäla en speciell fråga, vars avgörande icke lämpligen bör uppskjutas, nämligen frågan om beräkning av beskattningsvärdet för vara, som införes till riket.

Enligt 3 § 2 mom. förordningen om varuskatt är beskattningsvärdet för varuskattepliktig vara, som *tillverkats inom riket*, lika med det pris, tillverkaren i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare eller, i fall där försäljning till detaljhandlare icke bedrives, det pris tillverkaren kan antagas ha betingat sig, därest sådan försäljning skett. I intetdera fallet skall varuskatten inberäknas i priset. Vidare föreskrives i 3 § 3 mom. att beskattningsvärdet för vara, som *införes till riket*, är lika med varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen (d. v. s. i allmänhet priset å inköpsorten vid tiden för inköpet med tillägg av emballagets värde jämte frakt, försäkringspremier och annan å varan nedlagd kostnad intill dess varan anlänt till gränsort inom tullområdet) med tillägg av den å varan belöpande tullen.

Enligt 8 § skall varuskatten för skattepliktig vara, som införes till riket, erläggas till tullverket samtidigt med tullen; och skall vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsansånd, ställande av säkerhet samt påföljd för fördröjd eller utebliven betalning äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

I en den 11 januari 1944 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift har *Sveriges kemiska industrikontor* hemställt om sådan ändring i förordningen

om varuskatt, att full likställighet i fråga om varuskattens storlek åvägabringades mellan importerade varor och inom landet tillverkade produkter.

I denna framställning har industrikontoret anført, att importpriset inklusive tull (d. v. s. tullvärdet) i fråga om en del varuslag utgjorde endast omkring hälften av försäljningspriset till detaljhandlare, bortsett från varuskatten. Denna bristande likställighet hade uppmärksammats redan då varuskatten infördes (propositionen 1941: 237 s. 37 f.), men frågan om en rättvisare anordning i detta hänseende hade då ställts på framtiden på grund av rådande handelsspärr och höga fraktkostnader vid import från utlandet. Enligt industrikontorets mening borde beskattningsvärdet å importerade varor beräknas på så sätt, att däri inkluderades även grosshandelsrabatter samt importörens vinst och kostnader, bl. a. de i många fall mycket betydande reklamkostnaderna. Om ej en dylik likställighet uppnåddes med beräkningssättet i fråga om inhemska produkter, komme mycket betydande belopp, som rätteligen borde tillfalla staten i form av varuskatt, att stanna hos importörerna och grosshandeln resp. att utgivas i form av reklam, som senare komme dessa till godo. Vad som borde eftersträvas vore sålunda att komma fram till det pris, som den importerade varan i allmänhet komme att betinga vid försäljning till detaljhandlare.

Beträffande möjligheterna att undanröja nämnda ojämnheter i beskattningen har industrikontoret uttalat, att en möjlighet syntes vara, att till importpriset för en produkt lades ett visst för ifrågavarande slag av produkter fastställt procentuellt tillägg, beräknat med hänsyn till de normala reklam- och distributionskostnaderna. Varuskatten skulle beträffande många varuslag komma att motsvara en mycket hög procent av fakturavärdet. Det borde emellertid framhållas, att tullbedrägerier med för låga fakturavärden kunna konstateras redan vid import av varor, för vilka tull utginge med endast 10—15 procent av värdet. I fråga om varuskatten, som skulle bli många gånger större, föreläge säkerligen väsentligt ökad risk för att importörerna avsiktligt skulle ange för lågt importvärde. I åtskilliga fall skulle detta underlättas av den omständigheten, att importören vore ett dotterbolag till den utländska tillverkaren. Inom tullverket hade man redan upptäckt dylika fall, då importören angivit alldeles för lågt värde. Man hade därvid haft god vägledning av det pris, den importerade varan betingat i detaljhandeln. Industrikontoret hyste därför den uppfattningen, att man vid utformningen av beskattningsvärdet å importvaror borde utgå från det pris, varan i allmänhet komme att betinga vid försäljning till allmänheten, d. v. s. minutpriset. Det borde ej möta några svårigheter för importören att vid importtillfället ange detta pris och en kontroll underlättades ofta i hög grad av förefintliga tryckta prislistor, gemensamma för hela branschen. Det borde även vara möjligt att på ett tillfredsställande sätt fastställa de procentuella avdrag, som skulle göras från minuthandelspriserna för att man skulle komma fram till skäliga beskattningsvärden för importvarorna.

Industrikontoret har vidare anført att, därest grunden för beräkningen av beskattningsvärdet skulle utgöras av detaljhandelspriserna, det syntes böra

prövas om det icke vore ändamålsenligt att kontrollstyrelsen finge taga befattning med varuskatten även å importerade produkter. Tullverkets medverkan skulle i så fall kunna inskränka sig till att lämna kontrollstyrelsen regelbundna uppgifter om alla importerade varupartier. Ej minst vid införseln av varor, som inom landet förpackades i för detaljhandeln avsett emballage, syntes en dylik anordning vara att föredraga framför nuvarande förhållanden, då importören hade att erlægga viss varuskatt till tullverket men erhöle avdrag med ifrågavarande belopp, då han i egenskap av tillverkare erlade varuskatt till kontrollstyrelsen.

Sedan Kungl. Maj:t den 4 februari 1944 anbefallt kontrollstyrelsen att i samråd med generaltullstyrelsen verkställa utredning rörande den av industrikontoret väckta frågan och att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, har kontrollstyrelsen, som i ärendet samrått med generaltullstyrelsen, inkommit med ett den 18 augusti 1944 dagtecknat utlåtande i ärendet.

Kontrollstyrelsen har i nämnda utlåtande anfört, att det vid tiden för utlåtandets avgivande icke syntes föreligga något omedelbart behov av ändrade föreskrifter om beskattningsvärdets bestämmande, men att det vore angeläget, att förevarande skattespörsmål erhöle sin lösning, innan det normala handelsutbytet med utlandet ånyo upptoges. Kontrollstyrelsen tillstyrkte därför, att åtgärder vidtoges i det av industrikontoret avsedda syftet.

Beträffande de principer, efter vilka beskattningsvärdet vid import borde fastställas, har kontrollstyrelsen anfört, att styrelsen biträdde industrikontorets uppfattning om att begreppet beskattningsvärde för importerade varor i princip borde bestämmas på motsvarande sätt som gällde för inom riket tillverkade varor. Det av industrikontoret först angivna beräknings sättet för uträknande av beskattningsvärdet, som industrikontoret självt på anförda skäl funnit mindre lämpligt, kunde icke heller kontrollstyrelsen tillstyrka bl. a. av det skälet, att de procentuella tilläggen till importpriserna för olika varuslag med säkerhet skulle bliva variabla, vilket skulle nödvändiggöra ofta återkommande författningsändringar samt medföra ett omfattande kontrollarbete. Det i framställningen senare ifrågasatta beräknings sättet åter syntes icke lämpligen böra vinna tillämpning i andra fall än där försäljning till detaljhandlare icke bedreves eller där försäljningen till detaljhandlare på grund av intresse gemenskap mellan säljaren och köparen icke gäve tillförlitlig ledning vid beskattningsvärdets beräkning. Sådana specialfrågor rörande beskattningsvärdets uträknande i de enskilda fallen torde emellertid, såsom för närvarande skedde beträffande beskattningen av inom landet tillverkade varor, kunna lösas genom anvisningar av skattemyndigheten. Ett genomförande av förslaget i den av styrelsen angivna riktningen syntes böra föranleda en sådan ändring av 3 § förordningen om varuskatt, att det stadgande, som gällde för bestämmande av beskattningsvärde för inhemska varor, utsträcktes till att i regel gälla även för importerade.

Enligt kontrollstyrelsens mening borde emellertid nu gällande i 3 § 3 mom.

intagna bestämmelse rörande beskattningsvärdet vid införsel fortfarande äga tillämpning vid fastställandet av beskattningsvärdet, *dels* vid införsel av sådana skattepliktiga varor, som infördes för annat ändamål än för försäljning eller användning i förvärvssyfte, *dels ock* vid sådan införsel, där det pris, som varan skulle komma att belinga vid försäljning till detaljhandlare, icke kunde fastställas, vilket sistnämnda fall endast kunde förekomma vid införsel av halvfabrikat.

Beräffande det närmare tillvägagångssättet vid uttagandet av varuskatt å importerad vara i enlighet med kontrollstyrelsens förslag har kontrollstyrelsen anfört följande.

En omläggning av beskattningen å importerade varor enligt angivna riktlinjer förutsätter, att den skattskyldige vid införseltillfället i regel skall till vederbörande tullmyndighet avgiva deklaration med uppgifter till ledning för skattens beräkning. Enär en fullt tillfredsställande granskning av deklarationen ofta icke kan utföras omedelbart vid införseltillfället, måste en eftergranskning av deklarationen verkställas. Lämpligen bör denna eftergranskning utföras av kontrollstyrelsen med anlitan av de särskilda tjänstemän, som äro anställda för beskattningsarbetet. Därvid kan granskning företagas mot den skattskyldiges handelsbokföring med därtill hörande handlingar. För underlättande av det avsedda förfarandet bör deklarationen av den skattskyldige avgivas i två exemplar, varav det ena av tullmyndigheten insändes till kontrollstyrelsen. Från skyldighet att avgiva deklaration bör emellertid undantagas den, som till riket inför sådana varor, för vilka beskattningsvärdet fortfarande, såsom ovan sagts, bör bestämmas enligt nu gällande regler för importvaror. Det torde dock vara lämpligt, att vederbörande vid dylik import ålägges att till tullmyndigheten i stället avgiva en skriftlig försäkran rörande ändamålet med varans införsel. Skattebelopp, som framgår av deklaration eller eljest uträknas av tullmyndigheten å införselorten, bör liksom hittills av tullmyndigheten påföras den skattskyldige vid införseltillfället.

Vad angår beslutanderätten i fråga om de åtgärder, som kunna föranledas av eftergranskningen, samt bestyret med uppbärandet och redovisningen av felande skattebelopp skulle detta kunna uppdragas åt antingen kontroll- eller generaltullstyrelsen. Till stöd för att kontrollstyrelsen borde handha sagda uppgifter kan anföras, att därigenom skulle skapas garanti för en likformig behandling av importerade varor med inhemska varor, samt att anordningen skulle vara arbetsbesparande och ändamålsenlig. Vid samrådet med generaltullstyrelsen, som icke haft något att erinra mot att själva eftergranskningen ombesörjes av kontrollstyrelsen, ha betänkligheter anförts mot att förlägga nyssberörda beslutanderätt och uppbördsbestyr till kontrollstyrelsen. Vid bedömandet av denna fråga bör beaktas, att en motsvarighet till att tullmyndighet och annan beskattningsmyndighet ha att samverka vid beskattningen av importerade varor redan nu finnes å den allmänna omsättningsskattens område i kungörelsen den 20 juni 1941 (nr 475) med vissa bestämmelser angående kontroll å uttagandet av allmän omsättningsskatt vid import och att beslutanderätten och skatteuppbörden i nämnda kungörelse förlägs till länsstyrelserna. Generaltullstyrelsen har framhållit, att en anordning med kontrollstyrelsen som beskattningsmyndighet för efterdebiterad varuskatt för importerade varor emellertid skulle innebära, att både tullmyndigheten och kontrollstyrelsen skulle äga att i vissa fall bedöma samma skattefråga. Ehuru det synes kontrollstyrelsen tveksamt, huruvida denna principiella invändning mot en med avseende å den praktiska till-

lämpningen ändamålsenlig anordning bör tillmätas avgörande betydelse, har styrelsen likväl ansett sig böra beakta generaltullstyrelsens synpunkt. Därest sålunda generaltullstyrelsen skall handhava uppbörderna även av efterdebiterad varuskatt för importerade varor, bör nämnda styrelse erhålla befogenhet att föranstalta om utmätning hos de skattskyldiga för uttagande av sådan ogulden varuskatt.

I enlighet härmed har kontrollstyrelsen föreslagit att i 3 § 2 mom. förordningen om varuskatt skulle stadgas, att varans beskattningsvärde vore lika med det pris, den skattskyldige i allmänhet betingade sig för varan vid försäljning till detaljhandlare eller, i fall där försäljning till detaljhandlare icke bedreves, det pris, den skattskyldige kunde antagas ha betingat sig, där est sådan försäljning skett, att i intetdera fallet varuskatten skulle inberäknas i priset, att för vara, som infördes till riket för att omformas eller omarbetas eller användas vid tillverkning av annan vara eller som infördes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte, beskattningsvärdet dock skulle anses vara lika med varans värde enligt 4 § tulltaxeförordningen, med tillägg av den å varan belöpande tullen, samt att det skulle ankomma på kontrollstyrelsen och, beträffande vara, som infördes till riket, generaltullstyrelsen i samråd med kontrollstyrelsen att meddela de närmare anvisningar rörande tillämpningen av i förevarande moment givna stadganden, som kunde erfordras. I samband med att dessa ändringar vidtoges borde nuvarande 3 § 3 mom. upphöra att gälla.

Slutligen har kontrollstyrelsen i sitt utlåtande framhållit, att kontrollstyrelsens förslag förutsatte ändringar — förutom i 3 § — i 8, 10 och 14 §§ förordningen om varuskatt, samt att genomförandet av förslaget knappast behövde medföra någon ökning av styrelsens personal.

Sedan kommerskollegium anmodats att, efter hörande av näringsorganisationer och andra sammanslutningar i den omfattning kollegium funne lämpligt, inkomma med utlåtande i ärendet, har *kommerskollegium* avgivit det begärda utlåtandet den 2 november 1944. Vid nämnda utlåtande ha fogats yttranden från *samtliga handelskamrar*, *Sveriges industriförbund*, *Sveriges grossistförbund* och *kooperativa förbundet* ävensom ett gemensamt yttrande från *svensk industriförening* och *svenska kemiska industriernas förening*.

Av innehållet i nyssnämnda remissyttranden må här omnämnas följande.

Kommerskollegium har anfört, att det givetvis vore önskvärt, att inadvertensen i avseende på beräkningen av beskattningsvärdena för respektive importerade och här i riket tillverkade varor bleve undanröjd. Även om denna inadvertens icke vore av den betydelse, som man måhända i och för sig vore frestad tro, kunde dock icke förnekas, att en likställighet mellan beskattningsvärdena för importerad respektive här i riket tillverkad vara redan i och för sig vore önskvärd. Av de olika förslag, som framlagts, syntes kontrollstyrelsens förslag innebära en elastisk ordning, i det att den praktiska detaljtillämpningen lämnade öppna olika vägar för fixering av den importerade varans beskattningsvärde. I allmänhet skulle man därvid utgå från varans gross-

handelspris, men i vissa fall vore tänkt att utgå från varans detaljhandelspris, varifrån man skulle räkna sig tillbaka till grossistens utförsäljningspris eller, när fråga vore om detaljistimportör, göra avdrag för detaljistens omkostnader och vinstmarginal. Kommerskollegium ville alltså tillstyrka genomförandet av kontrollstyrelsens förslag.

Av de utav kommerskollegium hörda *organisationerna* har flertalet tillstyrkt, att ändrade bestämmelser meddelades rörande beskattningsvärdet för importerade varor. I flertalet yttranden har även tillstyrkts den av kontrollstyrelsen föreslagna lösningen av frågan.

Emellertid ha vissa organisationer uttalat sig i avstyrkande riktning. Detta är fallet med *kooperativa förbundet*, som hemställt att det av kontrollstyrelsen framlagda ändringsförslaget icke måtte genomföras utan i stället en utredning företagas om varuskattens avskaffande. Vidare har *Sveriges grossistförbund* framfört vissa erinringar mot förslaget och bland annat betonat, att den fördel som den nuvarande skatteberäkningen innebure för importören vore mera skenbar än verklig, och att en utjämning i riktning att belasta importören uppstode genom att skatt finge betalas för importerad vara, även om densamma icke bleve såld av importören eller på grund av varans försämring eller annan omständighet finge säljas till billigare pris. För den händelse enhetliga föreskrifter skulle anses påkallade, ville grossistförbundet såsom ett alternativ framföra ett förslag om att vissa »kvalificerade» importörer, till vilka närmast borde räknas grossistimportörerna, i likhet med de inhemska fabrikanterna skulle erhålla rätt att erlægga varuskatten kvartalsvis efter det den skattepliktiga varan försåldts i stället för vid importtillfället. Där emot skulle i fråga om detaljistimportörerna varuskatten utgå i samband med importen. En motsvarande anordning för dessas del skulle nämligen med hänsyn till kontrollen bli alltför svårhanterlig.

Stockholms handelskammare har för sin del avstyrkt förslaget med hänsyn bland annat till att ändringarna i varuskatteförordningen icke föranletts av något omedelbart behov utan motiverats av det läge, som kunde förväntas inträda i och med att det normala handelsutbytet med utlandet åter komme i gång. Enligt handelskammarens mening borde en utpräglad krisskatt som varuskatten upphävas, så snart normala förhållanden åter inträdde. Det vore emellertid önskvärt, om under övergångstiden bristerna i den nuvarande lagstiftningen kunde avhjälpas. Även om handelskammaren icke kunde tillstyrka vare sig industrikontorets eller kontrollstyrelsens ändringsförslag, borde det icke vara uteslutet att man efter en förnyad förutsättningslös utredning skulle kunna finna en lösning, ägnad att tillfredsställa de från olika håll framförda kraven på full likställighet i skattehänseende mellan importerade och här i riket tillverkade varor. — Beträffande det närmare tillvägagångssättet vid uttagandet av varuskatt i enlighet med kontrollstyrelsens förslag har handelskammaren anfört, att det föreslagna deklarationsförfarandet skulle medföra betydande olägenheter för importörerna och ställa stora krav på den efterföljande kontrollens effektivitet. Under normala tider måste man räkna

med att antalet mindre importörer bleve mångdubbelt större än för närvarande. Vid en förnyad utredning borde kunna utfinnas en mera tillfredsställande lösning av frågan.

Skånes handelskammare har uttalat att kontrollstyrelsen borde, såsom industrikontoret föreslagit, helt övertaga handhavandet av kontrollen även över importvarorna. Härigenom skulle den dubbla anordningen för beskattningen av halvfabrikat med skattepåföring först vid importen och sedermera jämväl vid tillverkningen bortfalla, vilket skulle medföra en praktisk lättnad för sådana skattskyldiga, vilka importerade halvfabrikat för förädling resp. omförpackning. Vidare skulle härigenom importör befrias från skatterisken för varor, som förbleve osålda eller minskades i värde.

Svensk industriförening och *svenska kemiska industriens förening* ha framhållit, att bestämmelsen om att det skulle ankomma på kontrollstyrelsen och, beträffande vara, som infördes till riket, generaltullstyrelsen i samråd med kontrollstyrelsen att meddela närmare anvisningar rörande tillämpningen av stadgandena om varors beskattningsvärde innebure en ur rättssäkerhetssynpunkt icke önskvärd oklarhet. Förekommande efterdebiteringar borde kunna verkställas av kontrollstyrelsen i stället för generaltullstyrelsen.

I detta sammanhang torde jag få anmäla, att *Svenska choklad- och konfektyrfabrikantföreningen u. p. a.* i en den 3 september 1945 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift anført, att det förhållandet, att de utländska varorna genom den nu tillämpade metoden för beräkandet av beskattningsvärdet gynnades på bekostnad av motsvarande inhemska varor, hittills icke gjort sig märkbart i någon större utsträckning. Läget komme dock att bli ett helt annat, när importhandeln undan för undan komme i gång i alltmera normal omfattning. Skyndsamma åtgärder för ernående av rättvisare beskattningsgrunder vore därför ett trängande behov. Då det förslag, som framlagts av kontrollstyrelsen, syntes väl ägnat att läggas till grund för ändringar i förevarande lagstiftning hemställdes att förslaget snarast måtte genomföras.

Departements-
chefen.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen beräknas varuskatten olika för å ena sidan varor, som tillverkas inom riket, och å andra sidan importerade varor. I båda fallen utgår visserligen varuskatten med samma procenttal av varans beskattningsvärde, men detta värde fastställles efter olika grunder i de båda fallen. Sålunda är beskattningsvärdet för vara, som tillverkas inom riket, lika med det pris tillverkaren i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare. För vara, som införes till riket, utgör beskattningsvärdet däremot endast en del av priset vid försäljning till detaljhandlare; beskattningen är nämligen i detta fall baserad på importpriset med tillägg av den å varan belöpande tullen.

Denna bristande överensstämmelse med avseende å beräkningen av varuskatten har hittills — på grund av tidigare rådande handelsspärr och höga fraktkostnader — icke vållat några mera påtagliga olägenheter. Sedan handelsutbytet med utlandet kunnat återupptagas, har emellertid frågan om be-

stämmandet av beskattningsvärdet å importerade varor erhållit större praktisk betydelse och åtgärder torde nu böra vidtagas i syfte att uppnå likformighet i behandlingen av importerade och inom riket tillverkade varuskattepliktiga varor.

På sätt kontrollstyrelsen föreslagit torde den bristande likställigheten lämpligen kunna undanröjas därigenom, att de i 3 § 2 mom. upptagna bestämmelserna om fastställandet av beskattningsvärdet för varor, som tillverkas inom riket, utsträckas att i princip avse jämväl importerade varor. Härvid bör dock undantag göras i fråga om varor, som införas till riket för att saluhållas efter omformning eller omarbetning eller efter anbringande i särskild förpackning eller för att användas vid tillverkning i förvärvssyfte av annan vara. Beträffande dylika varor torde beskattningsvärdet fortfarande böra beräknas enligt hittills gällande grunder eller alltså utgöra varans värde enligt 4 § tulltaxeförordningen med tillägg av den å varan belöpande tullen. Då varan blir föremål för förnyad beskattning efter omarbetningen, är det nämligen onödigt att vid importen tillämpa det mera invecklade och arbetskrävande förfarande, som en beskattning enligt huvudregeln förutsätter.

Vidare torde enahanda undantag böra göras i fråga om vara, som införes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte. En dylik undantagsbestämmelse — som torde ha förhållandevis ringa praktisk betydelse — synes motiverad med hänsyn till svårigheten att i vissa av de nu avsedda fallen fastställa varans pris vid försäljning till detaljhandlare.

Den nu ifrågasatta ändringen med avseende å beskattningen av importerade varor bör medföra, att den skattskyldige skall vara pliktig att i samband med införsel av vara, för vilken varuskatt skall utgå, avlämna en särskild deklaration till ledning för skattens bestämmande. Beträffande sådan importerad vara, för vilken varuskatten, enligt vad nyss anförts, även framdeles bör uttagas enligt nu gällande regler, synes det dock icke erforderligt att avfordra den skattskyldige någon deklaration; i sådana fall bör denne i stället avgiva en skriftlig försäkran rörande ändamålet med införseln. Skattebelopp, som framgår av deklarationen eller eljest uträknas av tullmyndigheten i samband med införseln, bör liksom hittills påföras den skattskyldige vid införseltillfället.

Såsom kontrollstyrelsen framhållit kan en definitiv granskning av deklarationen ofta icke utföras vid införseltillfället, varför möjlighet bör finnas att verkställa en eftergranskning av deklarationen. Denna eftergranskning bör, såsom jämväl generaltullstyrelsen förutsatt, handhavas av kontrollstyrelsen. Eftergranskning torde i samma ordning böra ske jämväl av sådana skriftliga försäkningar rörande ändamålet med varans införsel, som i det föregående omförmålt.

Vad härefter angår dels beslutanderätten i fråga om åtgärder som kunna föranledas av eftergranskningen och dels bestyret med uppbärandet och redovisningen av felande varuskatt kan tvekan råda, huruvida dessa uppgifter böra åvila kontrollstyrelsen eller generaltullstyrelsen. Vissa skäl kunna anföras till stöd för den meningen, att uppgifterna borde åvila generaltull-

styrelsen. Å andra sidan skulle en dylik anordning innebära en omgång i förfarandet utan att medföra några påtagliga praktiska fördelar. Vid sådant förhållande har jag för min del ansett övervägande skäl tala för att uppgifterna anförtros åt kontrollstyrelsen. Därest frågan löses i enlighet med vad jag sålunda föreslår, torde kontrollstyrelsen böra vid handläggningen av ärenden rörande varuskatt å importerade varor tillerkännas i huvudsak samma befogenheter i förhållande till importören, som styrelsen redan nu äger gentemot rörelseidkare som här i riket tillverkar skattepliktig vara.

En omläggning i fråga om sättet för uttagande av varuskatt å importerade varor efter nu angivna linjer påkallar vissa ändringar i 3 och 8 §§ förordningen om varuskatt. Vidare torde vissa följdändringar böra vidtagas med avseende å 10, 11 och 14 §§ samma förordning.

I enlighet med vad jag nu anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till *förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt.*

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att nämnda förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

W. Dickson.